

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการก่ออาชญากรรมมีจำนวนมากขึ้น และทวีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ก่ออาชญากรรมได้มีการพัฒนาลักษณะและรูปแบบในการก่ออาชญากรรมให้มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น มีการรวมตัวกันเป็นกระบวนการและพัฒนาเครือข่ายในการทำงานกลายเป็นองค์กรอาชกรรม และพัฒนาต่อเนื่องจนกลายมาเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งการพัฒนาการก่ออาชญากรรมรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นนี้ไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาเฉพาะแต่ในประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น แต่ถือว่าเป็นปัญหาในระดับภูมิภาคหรือระดับโลกทีเดียว ด้วยเหตุนี้นานาประเทศจึงมีการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายภายในที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อนำมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามการก่ออาชกรรมในทุกรูปแบบ ดังเช่น กฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้าย กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงิน กฎหมายเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งนอกจากแต่ละประเทศจะมีการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายภายในของตนแล้ว แต่ละประเทศยังมีการดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวอีกด้วย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน กล่าวคือ การริบทรัพย์สินถือว่าเป็นมาตรการสำคัญที่ช่วยให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมที่เป็นอันตรายต่อระบบสังคมและเศรษฐกิจของประเทศทั้งในประเทศภาคีสมาชิกผู้ร้องขอและในประเทศภาคีสมาชิกผู้รับคำร้องขอให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเป็นการดำเนินการเพื่อมิให้ผู้กระทำความผิดนำทรัพย์สินที่ได้มาจากการก่ออาชญากรรมไปใช้ และเป็นการตัดช่องทางในการที่ผู้กระทำความผิดจะนำทรัพย์สินที่ได้มาไปก่ออาชญากรรมอื่นๆ ต่อไป หรือนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรอาชญากรรม

ในปัจจุบันประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียนก็ได้ตระหนักถึงความร้ายแรงของปัญหาอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ จึงเห็นพ้องกันว่าควรมีการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา ทั้งนี้เพื่อจะเป็น

เครื่องมือที่สำคัญในการปราบปรามการกระทำความผิดและรวมทั้งเพื่อเป็นการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติอีกด้วย จึงได้กำหนดให้มีการจัดทำสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนขึ้น อันเป็นกรอบความร่วมมือทางกฎหมาย (legal framework) ซึ่งถือเป็นมิติใหม่ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการร่วมกันกำหนดกรอบทางกฎหมายเกี่ยวกับความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะส่งเสริมสร้างอำนาจในการต่อต้านอาชญากรรมที่มีลักษณะข้ามชาติได้เป็นอย่างดี รวมทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกกันเองและในด้านความเข้มแข็งของกลุ่มอาเซียนกับองค์กรอื่นอีกด้วย โดยสนธิสัญญานี้มีหลักการและสาระสำคัญในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาหลายประการที่ถือได้ว่าเป็นความก้าวหน้าอย่างยิ่งในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน อาทิ เช่น การรับฟังพยานหลักฐานผ่านระบบประชุมทางจอภาพ (video conferences) การให้ความร่วมมือให้บุคคลที่มีไข้ผู้ถูกคุมขังเดินทางเพื่อไปเป็นพยาน การให้ความช่วยเหลือกันในเรื่องการยึดหรือริบทรัพย์สิน เป็นต้น

และตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การให้ความช่วยเหลือกันในเรื่องการยึดหรือริบทรัพย์สิน (confiscation/forfeiture of asset) เป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่าการต่อสู้กับอาชญากรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติดและองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติจะไม่อาจประสบความสำเร็จได้เลยหากขาดการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการยึดหรือริบทรัพย์สินที่เป็นผลประโยชน์จากการกระทำความผิด ดังนั้นในการศึกษาสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ผู้เขียนจึงมุ่งที่จะศึกษาถึงกรอบในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงหลักการและแนวทางในการบังคับใช้สนธิสัญญาฯ ในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยสนธิสัญญานี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินไว้ในข้อบทที่ 22 ซึ่งจากการศึกษาจะพบว่า บทบัญญัติดังกล่าวมีประเด็นที่ควรจะต้องศึกษาและนำมาวิเคราะห์ โดยผู้เขียนได้แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการริบทรัพย์สิน การร้องขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน ประเภทของทรัพย์สิน และการจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการริบ

ในประการแรก ในเรื่องขอขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการริบทรัพย์สินนั้น เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในข้อบทที่ 22 ของสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาฯ เปรียบเทียบกับสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกาในข้อบทที่ 15 สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษในข้อบทที่ 15 และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรในข้อบทที่ 12 แล้วจะเห็นได้ว่า ในเรื่องของขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือในเรื่องการริบทรัพย์สินนั้น ตามสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาฯ มีขอบเขตของการให้ความช่วยเหลืออย่างกว้างขวาง ตั้งแต่การสืบหาแหล่งที่ตั้งของทรัพย์สิน (locate) การติดตามสืบเสาะทรัพย์สิน (trace) การค้น (seize) ตลอดจนการกักขังชั่วคราว (restraint) การอายัด (freeze) และการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด (confiscate property derived from the commission of an offence) และโดยเฉพาะอย่างยิ่งยังรวมไปถึงการริบทรัพย์สินที่เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด (instrumentalities of crime) อีกด้วย ส่วนในเรื่องของการบัญญัติถึงความหมายของคำว่า การริบทรัพย์สินนั้น จะเห็นได้ว่าสนธิสัญญาแต่ละฉบับมีการบัญญัติถึงคำว่าริบทรัพย์สินโดยใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกัน ซึ่งได้แก่ คำว่า “Forfeiture” และคำว่า “Confiscation” ทั้งนี้จะใช้ถ้อยคำใดก็ขึ้นอยู่กับระบบกฎหมายของประเทศนั้นๆ และแม้ว่าสนธิสัญญาฉบับนี้จะไม่ได้มีการให้คำนิยามถึงความหมายของคำว่าริบทรัพย์สินไว้อย่างชัดเจนเหมือนกับในกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติฯ ก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินการกระบวนการริบทรัพย์สินแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องจากบทบัญญัติเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินตามสนธิสัญญาฉบับนี้ใช้ทั้งคำว่า “Forfeiture” และ “Confiscation” ซึ่งการใช้ทั้งสองคำนั้นผู้เขียนเห็นว่าเป็นข้อดี กล่าวคือ ทำให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการริบทรัพย์สินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับระบบการริบทรัพย์สินตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศภาคีสมาชิก

และเมื่อนำขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือในเรื่องการริบทรัพย์สินตามสนธิสัญญาฉบับนี้มาทำการพิจารณาในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 ได้บัญญัตินิยามคำว่า “ความช่วยเหลือ” ไว้โดยให้หมายความถึง การให้ความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา เช่น การสืบสวน การสอบสวน การฟ้องคดี หรือการริบทรัพย์สิน ซึ่งจะเห็นได้ว่าแม้ว่า

พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจะมีได้บัญญัติถึงการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการดำเนินการติดตามทรัพย์สินหรือสืบเสาะทรัพย์สิน การอายัด รวมถึงการยึดชั่วคราว ไว้เป็นการเฉพาะ แต่เมื่อพิจารณาคำว่า “การดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา” ตามพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 แล้ว น่าจะตีความให้มีความหมายถึงการดำเนินการให้ความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวด้วย ดังนั้นประเทศไทยจึงสามารถที่จะให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการติดตามทรัพย์สินหรือสืบเสาะทรัพย์สิน การอายัด และการยึดชั่วคราวตามสนธิสัญญาฉบับนี้ได้ โดยไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

ประการที่สอง ในเรื่องการร้องขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินนั้น สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการริบทรัพย์สินไว้ในข้อบทที่ 22 วรรค 2 ว่า ในการร้องขอความช่วยเหลือในการดำเนินการริบทรัพย์สินนั้นประเทศภาคีสมาชิกผู้ร้องขอจะต้องจัดทำคำร้องขอซึ่งในคำร้องขอจะต้องประกอบด้วยต้นฉบับหรือสำเนาที่ถูกต้องแท้จริงของคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สินนั้น ซึ่งคำว่า “คำสั่งหรือคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สิน” ตามบทบัญญัติในข้อนี้ไม่ได้บัญญัติว่าต้องเป็นคำสั่งของศาลเท่านั้น ถ้อยคำดังกล่าวมีลักษณะเป็นการบัญญัติไว้อย่างกว้างๆ ซึ่งในการตีความเพื่อบังคับใช้สนธิสัญญาจึงน่าจะตีความให้หมายความถึง “คำสั่งหรือคำพิพากษาที่ขอด้วยกฎหมายของประเทศผู้ร้องขอ” ซึ่งเป็นการตีความสนธิสัญญาให้มีผลผูกพันสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของสนธิสัญญา ดังนั้นหากเป็นคำสั่งซึ่งมิใช่คำสั่งศาลแต่เป็นคำสั่งของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ขอด้วยกฎหมายแล้ว ประเทศภาคีสมาชิกก็สามารถที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

ซึ่งในการร้องขอความช่วยเหลือให้ริบทรัพย์สินตามคำสั่งหรือคำพิพากษาศาลตามสนธิสัญญาฉบับนี้ เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 33 วรรคหนึ่ง จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติในมาตราดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในเรื่องการริบทรัพย์สินไว้ว่า ในกรณีที่ประเทศไทยได้รับคำร้องขอให้ดำเนินการริบทรัพย์สินจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีคำพิพากษานับถึงที่สุดของศาลต่างประเทศให้ริบทรัพย์สินนั้น กล่าวคือ ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินนี้มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ คือ ทรัพย์สินดังกล่าวต้องเป็นทรัพย์สินที่มีคำพิพากษานับถึงที่สุดของศาลต่างประเทศให้ริบทรัพย์สินนั้น ดังนั้นประเทศไทยจะให้ความช่วยเหลือในเรื่องการริบทรัพย์สินแก่ประเทศภาคีสมาชิกตามสนธิสัญญาฉบับนี้ได้จะต้องเป็นกรณีที่มีคำพิพากษานับถึงที่สุดของศาลต่างประเทศให้ริบทรัพย์สินดังกล่าวเท่านั้น ซึ่งหากเป็นกรณีที่ศาลต่างประเทศมีแต่เพียงคำสั่งหรือคำพิพากษาที่ยังไม่ถึงที่สุด หรือเป็นกรณีที่มีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินแต่คำสั่งดังกล่าวมิใช่คำสั่งของศาลแต่เป็นคำสั่ง

ของหน่วยงานอื่น เช่น เป็นคำสั่งของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ประเทศไทยไม่อาจให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์สินในกรณีดังกล่าวได้ แต่อย่างไรก็ตาม การให้ความช่วยเหลือในเรื่องการริบทรัพย์ตามคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนี้มีข้อสังเกตบางประการ ดังนี้

(1) ในกรณีที่ศาลต่างประเทศมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สิน แต่คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นยังไม่ถึงที่สุด แม้ว่าประเทศไทยจะไม่สามารถให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์สินได้ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 33 วรรคหนึ่งได้เนื่องจากคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนั้นมิใช่คำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ริบทรัพย์สินนั้น แต่ในกรณีดังกล่าวนี้ประเทศไทยสามารถให้ความช่วยเหลือในการยึดทรัพย์สินดังกล่าวไว้ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษาได้ ถ้าทรัพย์สินนั้นอาจถูกยึดได้ตามกฎหมายไทย และศาลเห็นสมควร ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา 33 วรรคสอง ของพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535

(2) ในกรณีที่มีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษาแต่คำสั่งดังกล่าวนี้ไม่ใช่คำสั่งของศาลต่างประเทศ เป็นเพียงคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ว่าประเทศไทยจะไม่สามารถให้ความช่วยเหลือในการยึดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวได้ ทั้งนี้เนื่องจากตามพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 33 วรรคสองได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า ต้องมีคำสั่งของศาลต่างประเทศให้ยึดทรัพย์สินนั้น แต่ก็มีได้หมายความว่าพระราชบัญญัตินี้เป็นเพียงกฎหมายฉบับเดียวของการให้ความช่วยเหลือประเทศไทยอาจให้ความช่วยเหลือโดยการนำบทบัญญัติของกฎหมายฉบับอื่นมาประกอบได้ เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ทั้งนี้โดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 7 (6) ซึ่งกำหนดให้ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจอย่างอื่นเพื่อให้การให้หรือการร้องขอความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้บรรลุผล ดังนั้นในกรณีดังกล่าวนี้ประเทศไทยก็อาจจะให้ความช่วยเหลือในการยึดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ชอบด้วยกฎหมายได้ โดยอาศัยพระราชบัญญัติฉบับอื่นประกอบ เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

นอกจากนี้แม้ว่าจะมีกรณีบางกรณีที่ประเทศไทยไม่อาจให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์ตามสนธิสัญญาโดยอาศัยพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 หรือโดยอาศัยพระราชบัญญัติฉบับอื่นๆ ได้นั้น ในปัญหาดังกล่าวนี้นักเขียนมีความเห็นว่า การที่ประเทศไทยอ้างว่าไม่สามารถที่จะให้ความช่วยเหลือกับประเทศภาคีสมาชิกอื่นได้ในกรณีที่ประเทศภาคีสมาชิกผู้ร้องขอได้ร้องขอให้ยึดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวโดยอาศัยคำสั่งของหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจตาม

กฎหมายนั้น ไม่ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งสนธิสัญญาแต่อย่างใด เพราะสนธิสัญญาฉบับนี้ได้บัญญัติให้ประเทศภาคีสมาชิกปฏิบัติตามสนธิสัญญาภายในขอบเขตที่กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศภาคีสมาชิก แต่อย่างไรก็ตามน่าจะเป็นผลเสียต่อประเทศไทยในบางประการตามที่ได้อธิบายไว้แล้วในหัวข้อ 4.3.2 เรื่องการร้องขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน ซึ่งเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่า ประเทศไทยควรจะดำเนินการพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 เพื่อขยายขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือเพื่อที่จะสามารถให้ความช่วยเหลือในกรณีของการยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวตามคำสั่งของหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายได้ โดยผู้เขียนจะได้ทำการเสนอแนวทางในการแก้ไขไว้ในลำดับต่อไป

ประการที่สาม ในเรื่องประเภทของทรัพย์สิน ในสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา ได้กำหนดประเภทของทรัพย์สินที่ประเทศภาคีสมาชิกจะให้ความช่วยเหลือแก่กันไว้โดยใช้ถ้อยคำกว้างๆ ซึ่งได้แก่ “ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด” และ “ทรัพย์สินที่เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด” โดยสนธิสัญญาฯ ฉบับนี้ได้มีการให้คำนิยามคำว่า “เครื่องมือที่ใช้ในการกระทำความผิด” (instrumentalities of crime) ไว้ว่าหมายความว่าทรัพย์สินที่ใช้เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือราคาที่เป็นค่าของทรัพย์สินนั้น ดังนั้นจึงมีผลทำให้ประเทศภาคีสมาชิกสามารถให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการริบทรัพย์สินตามสนธิสัญญาฉบับนี้ได้ทั้งทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดโดยตรงและทรัพย์สินที่ได้แปรสภาพไปแล้ว

แต่สำหรับประเทศไทยนั้นเมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 33 แล้ว จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าจะดำเนินการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการริบหรือยึดทรัพย์สินได้ ก็ต่อเมื่อทรัพย์สินที่ร้องขอนั้นอาจถูกริบได้ตามกฎหมายไทย ซึ่งในกรณีของการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดโดยตรงนั้นประเทศไทยสามารถให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์สินดังกล่าวได้ ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 (2) แต่ในกรณีของการริบทรัพย์สินที่ได้แปรสภาพไปแล้วนั้น หากพิจารณาโดยอาศัยบทบัญญัติเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญาก็จะไม่สามารถให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์สินที่ได้แปรสภาพไปแล้วได้ เพราะไม่ถือว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามนัยแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 (2) แต่อย่างไรก็ดี ประเทศไทยก็สามารถให้ความช่วยเหลือในกรณีการริบทรัพย์สินที่ได้แปรสภาพไปแล้วได้ โดยการใช้พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แต่มีข้อจำกัด คือ

จะให้ได้เฉพาะทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดซึ่งจำกัดยุ่ภายใต้ฐานความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายทั้งสองฉบับเท่านั้น ไม่อาจนำมาใช้บังคับกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นได้

และในประการสุดท้าย ในเรื่องการจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการริบ สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการริบไว้ในข้อบทที่ 22 วรรค 4 กล่าวคือ การจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการริบจะต้องเป็นไปตามกฎหมายภายในของประเทศภาคีสมาชิกผู้รับคำร้องขอ โดยทรัพย์สินที่ริบตามคำร้องขอนี้อาจตกเป็นของประเทศภาคีสมาชิกผู้ร้องขอได้ แต่ทั้งนี้จะต้องไม่ขัดกับกฎหมายภายในของประเทศภาคีสมาชิกผู้รับคำร้องขอ และจะต้องไม่มีข้อตกลงกันเป็นอย่างอื่นระหว่างประเทศภาคีสมาชิกผู้ร้องขอกับประเทศภาคีสมาชิกผู้รับคำร้องขอ ซึ่งจะเห็นได้ว่าสนธิสัญญาฉบับนี้ได้มีการบัญญัติรับรองหลักเกณฑ์ในเรื่องการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สิน (asset sharing) ไว้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ ประเทศภาคีสมาชิกผู้ร้องขอและประเทศภาคีสมาชิกผู้รับคำร้องขออาจมีข้อตกลงในเรื่องการแบ่งทรัพย์สินเป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะรายได้ แต่ทั้งนี้ก็จะต้องไม่ขัดกับกฎหมายในประเทศภาคีสมาชิกผู้รับคำร้องขอ

ตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 35 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ทรัพย์สินที่ศาลพิพากษาให้ริบทรัพย์สินตามความในส่วนนี้ให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้” กล่าวคือ ทรัพย์สินที่ริบได้จะต้องตกเป็นกรรมสิทธิ์ของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายภายในของประเทศไทยไม่เปิดช่องให้ดำเนินการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินได้ แม้ว่าบทบัญญัติในพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 35 จะบัญญัติให้ทรัพย์สินที่ริบได้ตกเป็นของแผ่นดินไทย และไม่เปิดช่องให้ดำเนินการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินได้ก็ตามก็ไม่ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งสนธิสัญญาฯ แต่การบัญญัติให้ทรัพย์สินที่ริบได้ตกเป็นของแผ่นดินไทยและการไม่เปิดช่องให้ดำเนินการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินได้นี้ อาจทำให้เกิดความขัดข้องในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการริบทรัพย์สินได้ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อ 4.3.4 การจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการริบ

แต่อย่างไรก็ดี การที่จะดำเนินการแก้ไขกฎหมายภายในเพื่อให้มีการจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการริบโดยการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ มีทั้งนักกฎหมายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าว และนับว่าการเฉลี่ยทรัพย์สินยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย ดังนั้น การจะดำเนินการพิจารณาแก้ไขกฎหมายเพื่อนำเอาหลักเกณฑ์การแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินมาใช้กับประเทศไทยนั้น จึงสมควรที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยถึงวิธีการที่ใช้ในการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินและ

พิจารณาถึงผลดีและผลเสียที่ประเทศไทยจะได้รับอย่างละเอียดรอบคอบก่อนที่จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และในเรื่องดังกล่าวนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่าในขณะนี้ยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 เพื่อให้มีการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินที่รับได้แต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายภายในที่จะนำมาบังคับใช้ตามสนธิสัญญาทุกฉบับที่ประเทศไทยได้ทำความตกลงกับประเทศอื่นซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติต่อไป แต่หากมีความจำเป็นที่จะต้องยอมรับหลักการในการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินให้แก่ประเทศอื่นก็ควรที่จะทำการตกลงกับคู่กรณีตามพันธกรณีเป็นรายๆ ไป อีกทั้งควรเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการเจรจาจัดทำความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

5.2 ข้อเสนอแนะ

แม้ว่าคณะรัฐมนตรีจะมีมติให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 ก่อนจะมีการให้สัตยาบันสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนก็ตาม แต่จากการที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาดำเนินการตามสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา ในเรื่องเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินในบทที่ 4 จะเห็นได้ว่าไม่มีความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องทำการแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 ก็สามารถที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศภาคีสมาชิกเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีแห่งสนธิสัญญาได้ ทั้งนี้เนื่องจากในสนธิสัญญาดังกล่าวได้มีการกำหนดขอบเขตในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันไว้อย่างกว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศภาคีสมาชิก ซึ่งการบัญญัติขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือไว้เช่นนี้จะช่วยลดช่องว่างของความแตกต่างของกฎหมายภายในทั้งกฎหมายสารบัญญัติและกฎหมายวิธีสบัญญัติตลอดจนแนวทางปฏิบัติของแต่ละประเทศภาคีสมาชิก แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีความเห็นว่าหากมีการดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 ในบางประการก็จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินให้ดียิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ในเรื่องการร้องขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน ดังที่ได้อธิบายไว้แล้วว่าประเทศไทยสามารถให้ความช่วยเหลือในเรื่องการริบทรัพย์สินได้เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดของ

ศาลต่างประเทศให้ดำเนินการดังกล่าวและทรัพย์สินนั้นสามารถรับได้ตามกฎหมายไทย ดังนั้น หากเป็นกรณีที่ศาลต่างประเทศมีแต่เพียงคำสั่งหรือคำพิพากษาที่ยังไม่ถึงที่สุด หรือเป็นกรณีที่มีคำสั่งให้รับทรัพย์สินแต่คำสั่งดังกล่าวมิใช่คำสั่งของศาลแต่เป็นคำสั่งของหน่วยงานอื่น เช่น เป็นคำสั่งของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย ก็อาจจะก่อให้เกิดข้อขัดข้องบางประการตามที่ได้อธิบายมาแล้วได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการขยายขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือให้สามารถที่จะให้ความช่วยเหลือในกรณีของการยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวตามคำสั่งของหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายได้ ผู้เขียนมีความเห็นว่า ประเทศไทยควรจะดำเนินการพิจารณาแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการรับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ.2535 ในมาตรา 33 โดยให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

มาตรา 33 "ศาลจะพิพากษาให้รับทรัพย์สินตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศได้ เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลต่างประเทศให้รับทรัพย์สินนั้น และทรัพย์สินนั้นอาจถูกรับได้ตามกฎหมายไทย

ในกรณีที่ศาลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจในประเทศผู้ร้องขอมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินไว้ก่อนมีคำพิพากษา หรือมีคำพิพากษาให้รับทรัพย์สินแล้วแต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด และทรัพย์สินนั้นอาจถูกยึดได้ตามกฎหมายไทย ถ้าศาลเห็นสมควรศาลจะมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินนั้นไว้ก็ได้"

ทั้งนี้ในการแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 33 นี้หากใช้ข้อความดังกล่าวแล้วจะไม่ก่อให้เกิดความเลื่อมล้ำระหว่างกระบวนการยุติธรรมภายในประเทศกับกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการรับทรัพย์สินของกฎหมายทั้งสองฉบับนั้นมีความแตกต่างกัน โดยตามประมวลกฎหมายอาญาการรับทรัพย์สินเป็นโทษทางอาญาอย่างหนึ่ง การจะรับทรัพย์สินได้จึงต้องพิสูจน์ความผิดของจำเลยเสียก่อนว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพิพากษาถึงที่สุดก่อนจึงจะรับทรัพย์สินนั้นได้ ส่วนการรับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 นั้น มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือเพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางอาญาในการติดตามและรับทรัพย์สินที่ได้เกี่ยวข้องกับ การก่ออาชญากรรม เพื่อไม่ให้จำเลยนำทรัพย์สินที่ได้มาไปก่ออาชญากรรมอื่นๆ ได้อีก การรับทรัพย์สินจึงมุ่งไปที่ตัวทรัพย์สินนั้น ซึ่งจำเป็นต้องมีการยึดและอายัดอันเป็นมาตรการที่มีลักษณะเป็นการระงับ (freeze) มิให้มีการเคลื่อนย้ายถ่ายเททรัพย์สินของผู้กระทำความผิด เพราะหากรอให้ศาลมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดก่อนจะเป็นการยากในการติดตามทรัพย์สินดังกล่าว

2. ในเรื่องประเภทของทรัพย์สิน กรณีนี้แม้ว่าการให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์สินที่แปรสภาพไปแล้วอาจมีข้อจำกัดบางประการ แต่อย่างไรก็ตามผู้เขียนมีความเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 แต่อย่างใด เนื่องจากบทบัญญัติในพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 33 ที่บัญญัติให้ประเทศไทยสามารถให้ความช่วยเหลือตามคำร้องขอได้หากทรัพย์สินที่ร้องขอนั้นอาจถูกปรับได้ตามกฎหมายไทยนั้นมีความชัดเจนและครอบคลุมเพียงพอแล้ว หากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 ในเรื่องดังกล่าวน่าจะก่อให้เกิดความเลื่อมล้ำระหว่างกระบวนการยุติธรรมภายในประเทศกับกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศ ด้วยเหตุผลว่าการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 จะสามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่มีการแปรสภาพไปแล้วได้ในทุกกรณี แต่ในทางกลับกันการริบทรัพย์สินตามกระบวนการยุติธรรมภายในจะสามารถกระทำได้ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเท่านั้น เช่น พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นต้น ซึ่งจะก่อให้เกิดสองมาตรฐานในการปรับใช้กฎหมาย (double standard) นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายอีกด้วย

3. ในเรื่องการจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการริบ แม้ว่าสนธิสัญญาฉบับนี้ได้มีการบัญญัติรับรองหลักเกณฑ์ในเรื่องการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สิน (asset sharing) ไว้ แต่หากพิจารณาจากกฎหมายภายในของประเทศไทยจะเห็นได้ว่าไม่เปิดช่องให้ดำเนินการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินได้ ซึ่งตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการที่ประเทศไทยไม่อาจดำเนินการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินให้แก่ประเทศผู้ร้องขอได้ไม่ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามสนธิสัญญา ในเรื่องนี้มีทั้งนักกฎหมายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับแนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 และกล่าวได้ว่าการเฉลี่ยทรัพย์สินเป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย ดังนั้น การจะดำเนินการพิจารณาแก้ไขกฎหมายเพื่อนำเอาหลักเกณฑ์การแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินมาใช้กับประเทศไทยนั้น จึงสมควรที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยถึงวิธีการที่ใช้ในการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินและพิจารณาถึงผลดีและผลเสียที่ประเทศไทยจะได้รับอย่างละเอียดรอบคอบก่อนที่จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ในเรื่องดังกล่าวนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่าในขณะนี้ยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขกฎหมายภายในของประเทศไทยเพื่อให้มีการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินที่รับได้แต่อย่างใด แต่ในอนาคตประเทศไทยคงไม่อาจหลีกเลี่ยงการจัดทำ ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินได้ ดังนั้นหากมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขบทบัญญัติในเรื่องการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สิน ผู้เขียนก็มีความเห็นว่าควรแก้ไขบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 ในมาตรา 35 โดยให้มีข้อต่อไปนี้แทน

มาตรา 35 “ทรัพย์สินที่ศาลพิพากษาให้ริบตามความในส่วนนี้ให้ตกเป็นของแผ่นดิน หรือศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้ เว้นแต่ ผู้ประสานงานกลางจะเห็นควรแบ่งทรัพย์สินบางส่วนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอตามข้อตกลงเรื่องการ แบ่งทรัพย์สินที่ประเทศผู้ร้องขอมีกับประเทศไทยหรือให้แก่องค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลที่ มีความเชี่ยวชาญพิเศษในการต่อสู้กับอาชญากรรม ก็ให้ส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะส่วนดังกล่าวให้แก่ ประเทศผู้ร้องขอหรือองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษในการต่อสู้กับ อาชญากรรม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด”

ทั้งนี้ในการแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 มาตรา 35 นี้หากใช้ ข้อความดังกล่าวแล้วจะก่อให้เกิดความเลื่อมล้ำระหว่างกระบวนการยุติธรรมภายในประเทศกับ กระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องจากเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของ การร่างกฎหมายนั้นแตกต่างกัน กล่าวคือ การริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญานั้นทรัพย์สิน ทั้งหมดที่ริบได้เป็นทรัพย์สินที่มีอยู่ในประเทศไทย ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินคดี การเสาะหา ติดตาม และดำเนินการริบทรัพย์สินจึงเกิดขึ้นในประเทศไทยโดยเจ้าหน้าที่ของไทย ไม่มีขั้นตอนใดๆ เลยที่ เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ ด้วยเหตุนี้เมื่อดำเนินการริบทรัพย์สินมาได้ทรัพย์สินเหล่านั้นจึงต้องตก เป็นของประเทศไทยซึ่งไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องทำการแบ่งปันทรัพย์สินให้แก่ประเทศอื่น แต่ การดำเนินการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติความร่วมมือฯ พ.ศ. 2535 นั้น แม้จะเป็นการริบ ทรัพย์สินที่มีอยู่ในประเทศไทยเช่นเดียวกัน แต่การดำเนินกระบวนการริบทรัพย์สินดังกล่าว นอกจากจะต้องใช้เจ้าหน้าที่ของไทยในการเสาะหา ติดตาม และดำเนินการริบทรัพย์สินซึ่งจะต้องมี ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว ประเทศผู้ร้องขอก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าใช้จ่ายในการร้องขอความช่วยเหลือ ค่าใช้จ่ายในการเสาะหา ติดตาม และดำเนินการริบทรัพย์สิน เช่นเดียวกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้มีความเกี่ยวพันกันทั้ง ประเทศผู้ร้องขอและประเทศผู้รับคำร้องขอ ดังนั้นประเทศผู้ร้องขอจึงมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะได้รับ การแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินที่ได้จากการริบ